

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) ของกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) ของกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน โดยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเงินและบัญชี ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการตลาด และสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการผลิตของกลุ่ม รวมถึงการใช้ข้อมูลจากการบันทึกของกลุ่ม และจากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การศึกษาค้นคว้านี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในรูปแบบของการวิเคราะห์วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period : PB) วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) และวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Internal Rate of Return : IRR) สำหรับผลิตภัณฑ์สาหร่ายแผ่นทรงเครื่อง และสาหร่ายเลิสรส (ไกยี่) และวิธีอัตรากำไรต่อต้นทุน และอัตรากำไรต่อค่าขาย สำหรับผลิตภัณฑ์ห่อหมกไก (ห่อนึ่งไก)

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองบัว

กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) เกิดจากการรวมตัวกันของสตรีในชุมชนบ้านหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ที่ต้องการมีรายได้เพิ่มเติมจากการประกอบอาชีพหลัก โดยเริ่มก่อตั้งเมื่อต้นปี พ.ศ. 2545 และได้ทำการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเมื่อปลายปี พ.ศ. 2548 ในปัจจุบันกลุ่มมีจำนวนสมาชิก 182 คน ทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) ซึ่งเป็นสาหร่ายน้ำจืดที่หาได้และพบมากที่สุดที่อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน โดยมีผลิตภัณฑ์หลัก 3 ประเภท คือ สาหร่ายแผ่นทรงเครื่อง สาหร่ายเลิสรส (ไกยี่) และห่อหมกไก (ห่อนึ่งไก)

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยังได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานองค์การอาหารและยา (อย.) และยังเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาว ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลเกียรติคุณการประกวดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์และการแปรรูปอาหาร จากกรมส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรจังหวัดน่าน ได้รับเกียรติบัตรแห่งภูมิปัญญาเกษตรไทยเป็นผู้นุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านแปรรูปดีเด่น

ภาคเหนือ และเกียรติบัตรสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิต การตลาด และเทคโนโลยีที่เหมาะสมจังหวัดพิษณุโลก

2. ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก)

ต้นทุนในการลงทุนเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน แบ่งเป็นค่าก่อสร้างอาคาร ค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต แยกเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ดังนี้ ผลิตภัณฑ์สาหร่ายแผ่นทรงเครื่องมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนปีแรกเท่ากับ 311,481.28 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 314,826.97 บาท ผลิตภัณฑ์สาหร่ายเลิสรส (ไกยี่) มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนปีแรกเท่ากับ 321,007.60 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 324,162.10 บาท และผลิตภัณฑ์ห่อหมกไก (ห่อนึ่งไก) มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนปีแรกเท่ากับ 144,561.12 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 145,770.93 บาท

ต้นทุนการผลิต แยกเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ดังนี้ ผลิตภัณฑ์สาหร่ายแผ่นทรงเครื่องมีต้นทุนการผลิตปีแรกเท่ากับ 219,247.43 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 1,160,068.51 บาท ผลิตภัณฑ์สาหร่ายเลิสรส (ไกยี่) มีต้นทุนการผลิตปีแรกเท่ากับ 147,368.83 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 780,965.09 บาท และผลิตภัณฑ์ห่อหมกไก (ห่อนึ่งไก) มีต้นทุนการผลิตปีแรกเท่ากับ 108,229.65 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 580,131.51 บาท

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร แยกเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ดังนี้ ผลิตภัณฑ์สาหร่ายแผ่นทรงเครื่องมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปีแรกเท่ากับ 12,972 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 64,860 บาท ผลิตภัณฑ์สาหร่ายเลิสรส (ไกยี่) มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปีแรกเท่ากับ 9,660 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 48,300 บาท และผลิตภัณฑ์ห่อหมกไก (ห่อนึ่งไก) มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารปีแรกเท่ากับ 4,968 บาท รวมตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีที่ 5 เท่ากับ 24,840 บาท

3. ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก)

ผลตอบแทนจากการลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไก) แต่ละประเภท คำนวณได้จากราคาขายของผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท คูณด้วยจำนวนหน่วยที่ผลิตได้ ดังนี้ ผลิตภัณฑ์สาหร่ายแผ่นทรงเครื่อง มีปริมาณการผลิต 18,058 ซอง จำหน่ายในราคาซองละ 20 บาท มีรายได้จากการขาย 361,160 บาท และมีประมาณการรายได้ตลอดระยะเวลา 5 ปี เท่ากับ 2,204,917.91 บาท

ผลิตภัณฑ์สาหร่ายเลิสรส (ไถยี่) มีปริมาณการผลิต 26,891 ถุง จำหน่ายในราคา ถุงละ 10 บาท มีรายได้จากการขาย 268,910 บาท และมีประมาณการรายได้ตลอดระยะเวลา 5 ปี เท่ากับ 1,641,722.44 บาท

ผลิตภัณฑ์ห่อหมกไถ (ห่อหนึ่งไถ) มีปริมาณการผลิต 27,662 ห่อ จำหน่ายในราคา ห่อละ 5 บาท มีรายได้จากการขาย 138,310 บาท และมีประมาณการรายได้ตลอดระยะเวลา 5 ปี เท่ากับ 932,538.74 บาท

การประเมินโครงการลงทุนในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไถ) สำหรับผลิตภัณฑ์สาหร่ายและทรงเครื่อง และสาหร่ายเลิสรส (ไถยี่) พบว่า

ผลิตภัณฑ์สาหร่ายแผ่นทรงเครื่อง มีระยะเวลาคืนทุน เท่ากับ 2 ปี 1 เดือน 15 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.75 เท่ากับ 475,989.59 บาท และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เท่ากับร้อยละ 46.67

ผลิตภัณฑ์สาหร่ายเลิสรส (ไถยี่) มีระยะเวลาคืนทุน เท่ากับ 2 ปี 5 เดือน 21 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 6.75 เท่ากับ 332,969.54 บาท และมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เท่ากับร้อยละ 35.76

การวิเคราะห์ผลตอบแทนในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (ไถ) สำหรับผลิตภัณฑ์ห่อหมกไถ (ห่อหนึ่งไถ) พบว่า มีอัตรากำไรต่อต้นทุนเท่ากับร้อยละ 13.02 และมีอัตรากำไรต่อค่าขายเท่ากับร้อยละ 11.10

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่ม

ปัญหา

1. ด้านการจัดหาวัตถุดิบ เนื่องจากสาหร่ายน้ำจืด (ไถ) จะออกตามฤดูกาล บางครั้งมีการใช้วัตถุดิบที่เก็บรักษาไว้หมดไป จึงไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบเพิ่มเติมได้ถ้ายังไม่ถึงฤดูกาลที่สาหร่ายน้ำจืด (ไถ) ออก ทำให้ไม่สามารถทำการผลิตได้

2. ด้านกรรมวิธีการผลิต การแปรรูปสาหร่ายน้ำจืด (ไถ) ต้องอาศัยแสงแดดในกระบวนการผลิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ ในฤดูฝนทำให้กระบวนการผลิตไม่ต่อเนื่อง ต้องใช้ระยะเวลาในการผลิตนานกว่าปกติ

3. ด้านการจัดจำหน่าย สินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะจัดจำหน่ายภายในจังหวัดน่าน ซึ่งต่างจังหวัดยังไม่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และยังมีคู่แข่งที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ในราคาที่ถูกกว่า

4. ด้านอายุของผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (โก) จะมีอายุในการเก็บรักษาสั้น ในการผลิตต้องได้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้า และบางครั้งจะทำการออกไปจำหน่ายเอง จึงต้องมีการสำรวจตลาดก่อนเพื่อให้แน่ใจว่าจะจำหน่ายได้จึงจะทำการผลิต

ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานของราชการที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และการจัดอบรมให้ความรู้ รวมถึงถึงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อให้หมุนเวียนในการขยายกำลังการผลิต

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ทางกลุ่มผู้ผลิตมีกำไรสุทธิรวม 209,253.09 บาทต่อปี ซึ่งเพียงพอต่อการจ่ายปันผลประจำปีให้แก่สมาชิกตามที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 30 ต่อปี หรือ 62,775.93 บาทต่อปี และยังมีเงินสดหมุนเวียนคงเหลือ 146,477.16 บาท นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้น ทางกลุ่มจึงควรจัดสรรเงินสดหมุนเวียนคงเหลือบางส่วนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไป โดยอาจเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อขยายโอกาสทางการตลาดให้กว้างขึ้น ซึ่งจะได้ประโยชน์ทั้งทางด้านการเคลื่อนย้ายต้นทุนในส่วนค่าใช้จ่ายการผลิตและต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต และยังได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น ส่งผลไปสู่การกระจายรายได้สู่สมาชิกได้มากขึ้นด้วยเช่นกัน แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีผลกระทบด้วย ซึ่งการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (โก) มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในด้านระบบนิเวศวิทยา เนื่องจากสาหร่ายน้ำจืด (โก) เป็นสาหร่ายที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ทั้งนี้ทางราชการควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย เพื่อรักษาสมดุลให้กับธรรมชาติให้ได้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ควรมีการควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิต เพื่อลดของเสียที่เกิดจากการผลิตซึ่งเป็นการลดต้นทุนการผลิต
2. ควรมีการจัดฝึกอบรม เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตควบคู่ไปกับการให้ความรู้ทางด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
3. ควรมีการคิดค้นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายน้ำจืด (โก) ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อขยายโอกาสทางการตลาด และเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่ม

4. ควรมีการเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เช่น ทางวิทยุ นิตยสาร เพื่อขยายกลุ่มลูกค้า ซึ่งปัจจุบันกลุ่มเลือกการประชาสัมพันธ์โดยอาศัยการออกร้านตามงานต่าง ๆ

5. ทางราชการควรให้การสนับสนุนและช่วยเหลือทางด้านเงินทุนหมุนเวียน เพื่อนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เพียงพอกับการผลิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved